

SCRISOARE DESCHISĂ

Ca urmare a publicării pe prima pagină a proaspătului site al ANES a unei scrisori deschise www.anes.ro ca răspuns la criticile aduse acestei instituții în volumul *Cartea neagră a egalității de șanse între femei și bărbați în România*

Ca autoare, orice feedback – pozitiv sau negativ reprezintă o dovadă a interesului pentru efortul nostru și, în consecință, ne bucurăm și mulțumim pentru răspunsuri și clarificări.

Vrem, la rândul nostru, să aducem unele clarificări și explicații suplimentare, atât în ceea ce privește scopul și punctul de vedere al volumului nostru, cât și asupra celor câtorva chestiuni care au fost interpretate în mod eronat de către realizatoarele/orii scrisorii mai sus menționate.

1. Volumul *Cartea neagră a egalității de șanse între femei și bărbați în România* este, așa cum o spun titlul și coperta, o **carte neagră**. Nu am încercat să îndulcim realitatea și nici nu ne-am ferit să aducem critici diverselor instituții, agenții, organizații neguvernamentale care funcționează în domeniu. Nu am făcut acest lucru din dorința de a arăta cu degetul, ci cu speranța că un astfel de demers va avea ca efect remedierea sau măcar conștientizarea neajunsurilor care stau în calea eficientizării politicilor egalității de șanse între femei și bărbați în România. Volumul nu aduce critici adresate unor persoane, ci vizează organizarea instituțională a întregului sistem. Ca dovadă a imparțialității și a dorinței de a arăta ce nu merge bine, care sunt **bilele negre** ale domeniului ca întreg, cartea este profund auto-critică – criticile la adresa societății civile (cu care se identifică autoarele și multe dintre colaboratoarele la volum) fiind frecvente.
2. Volumul *Cartea neagră...* spune o poveste. Personajul principal al acestei povești este Maricica, femeia generică din România (ne asumăm generalizarea) care se confruntă cu o discriminare și care încearcă să-și rezolve problema cu instrumentele pe care le are la dispoziție. Odiseea Maricicăi subliniază unul dintre punctele esențiale ale criticii noastre, și anume **încrângătura instituțională ineficientă** specifică domeniului egalității de șanse – dar, cu siguranță, nu numai lui. În acest context trebuie interpretat „sondajul” telefonic (nu este vorba despre un sondaj în sensul clasic al cuvântului) realizat de noi. Premiza de la care am pornit supralicita oricum posibilitățile de informare și de conștientizare ale „Maricicăi”. În viața de zi cu zi este mult mai plauzibil ca Maricica să nu știe că ceea ce i se întâmplă este nedrept, că se numește discriminare, că aceasta are legătură cu faptul că ea este femeie, că există organizații de tot felul care se ocupă cu așa ceva. Nu în ultimul rând, Maricicăi îi va fi foarte greu (dincolo de încercarea unui telefon la informații) să găsească numele și datele de contact ale acestor instituții. Faptul că există și alte organizații unde ea se poate adresa și că datele de contact se află pe site-ul ANES (apărut pe 22 martie 2006 iar *Cartea neagră...* a fost lansată, nu scrisă, pe 21 martie 2006) poate o va ajuta în viitor dacă va avea curiozitate/ timp/ acces să consulte internetul. Menționăm că în luna noiembrie 2005 pentru ANES nu exista nici măcar un număr de telefon la serviciul de informații.
3. Mulțumim pentru rectificările legate de diverse denumiri ale agențiilor și comisiilor naționale în domeniu care s-au modificat în ultimul timp (unele după închiderea cărții noastre), dar nu credem că acestea au afectat în mod major abordarea studiului. Le vom rectifica la rândul nostru pentru varianta sintetică în format electronic a *Cărții negre...* și, în măsura posibilităților, avem în vedere realizarea unei erate. Pe de altă parte tocmai aceste modificări susțin punctul nostru de vedere – **structura greoaie și schimbările formale dese**, pe de o parte, și lipsa unei comunicări eficiente cu cetățenii/ele și cu ONG-urile, pe de altă parte, fac aproape imposibilă rezolvarea problemelor concrete cu care se confruntă Maricica.
4. Precizările din „Scrisoarea deschisă” a ANES referitoare la inadvertențele din schema instituțională din *Cartea neagră...* și la multitudinea instituțiilor din domeniu arată încă o dată **dificultatea abrevierilor** și implicit a lucrului cu atâtea instituții în continuă schimbare – și de denumire, și de arie de activități etc. (A.N.P.C.A., A.N.P.D.C.A., A.N.P.H., M.Ap.N., D.A.S.P. F.). Cât despre cifre „aproximativ 40” (cume este în volum) echivalează cu cifra exactă dată de dvs-42 COJESuri.
5. În privința opiniilor exprimate de colaboratoarele *Cărții negre...*, persoane cu multă experiență și expertiză în domeniu, acestea le aparțin în totalitate. Vrem totuși să subliniem faptul că opinia doamnei Mihaela Bărăgan, care arată „lipsa strategiilor de promovare și implementare a egalității de șanse în România”, este întrutotul îndreptățită, din moment ce „Strategia Națională pentru egalitatea de șanse...” a fost publicată în *Monitorul*

Oficial din 24 martie 2006, după lansarea *Cărții negre*.... De fapt calitatea și nebugetarea adecvată a strategiilor și politicilor în domeniu au fost printre nemulțumirile de fond incluse în scrisoarea deschisă adresată pe 31 martie 2006 Primului Ministru și forumurilor europene de peste 30 de organizații neguvernamentale din România.

6. Critica legată de specializarea angajator/ților ANES nu este adusă în mod direct ANES, ci întregului sistem care nu este capabil să atragă persoane cu pregătire în domeniu, unul dintre impedimente fiind nivelul foarte scăzut al salariilor din întreaga administrație publică. Așa cum precizam la punctul 1., am vrut să arătăm care sunt problemele și de ce politicile egalității de șanse nu funcționează așa cum ar trebui. Dincolo de acest aspect trebuie să menționăm faptul că există o instituție de studii superioare care pregătește specialiști în domeniul studiilor de gen încă din 1998: Masteratul de Studii de Gen și Politici Europene din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, București. Există, de dată mai recentă, programe similare în Cluj și Timișoara. Este regretabil că resursele umane existente nu sunt atrase și folosite. În privința domnului Ovidiu Anemțoaicei, în momentul în care domnia sa s-a angajat la ANES era **în curs de specializare** (ca student la programul de masterat mai sus menționat), iar în prezent este student la programul de masterat în Studii de gen din cadrul Central European University, Budapesta, Ungaria.
7. Ne bucurăm că, în sfârșit, ANES are un site web, chiar dacă de data extrem de recentă (mult după închiderea *Cărții negre!*). Așteptăm cu nerăbdare campania de informare corespunzătoare pentru a face cunoscut acest site (și mai ales conținutul programelor și ofertei ANES) cetățenilor/ilor României și, nu în ultimul rând, societății civile.

Faptul că „Scrisoarea deschisă” se află pe prima pagină a proaspătului site ANES a crescut brusc interesul pentru publicația noastră-fapt pentru care mulțumim. Avem de asemenea certitudinea că este și o dovadă că cele câteva chestiuni discutate în *Cartea neagră*... au fost luate în serios. Încheiem exprimându-ne speranța asumării acestor „bile negre” nu ca pe niște acuzații personale, ci ca pe niște critici constructive la adresa întregului sistem instituțional în domeniu.

Cu stimă,

Ioana Borza
Laura Grünberg
Theodora-Eliza Văcărescu

5 aprilie 2006